

Projectplan Handboek Omgevingsplan

PROJECTPLAN

Goedgekeurd door	Naam	Datum	Handtekening
Projectleider/-manager			
Ambtelijk opdrachtgever (gedelegeerd)			
Bestuurlijk opdrachtgever			

Inhoudsopgave

1. INLEIDING.....	3
2. PROJECTDEFINITIE	3
2.1 Aanleiding	3
2.2 Doel.....	3
2.3 Projectresultaat	3
2.4 Afbakening	4
2.5 Kaders.....	4
3. SAMENHANG MET ANDERE PROJECTEN EN ONTWIKKELINGEN	6
4. RANDVOORWAARDEN	6
5. PROJECTAANPAK EN -FASERING.....	6
6. ACTIVITEITENPLANNING	7
7. KOSTEN.....	8
8. PROJECTORGANISATIE	8
9. PROJECTCOMMUNICATIE EN -INFORMATIE	9
10. RISICOANALYSE EN -MANAGEMENT.....	10
11. PROJECTBEHEERSING	10

1. INLEIDING

De projectopdracht voor het project Handboek Omgevingsplan is op 6 februari 2023 door het lijnmanagement goedgekeurd. Het project bevindt zich nu in de definitiefase.

Het voorliggende projectplan (PP) is geformuleerd door de projectleider Isabelle Reinders in samenwerking met programmamanager Omgevingswet Gert-Jan Willemsen

De definitiefase eindigt met de goedkeuring van het PP door de opdrachtgever.

2. PROJECTDEFINITIE

2.1 Aanleiding

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet dient elke gemeente een Omgevingsplan voor het gehele gemeentelijk grondgebied vast te stellen. Bij inwerkingtreding is er nog een Omgevingsplan van rechtswege. Dit plan bestaat uit de huidige ruimtelijke regelgeving zoals de bestemmingsplannen en uit de bruidsschat (voormalige rijksregels). Daarnaast zijn de gemeentelijke verordeningen een separaat toetsingskader.

Tot 2030 hebben gemeenten de tijd om een definitief Omgevingsplan vast te stellen. Echter, ook nieuwe ontwikkelingen zullen binnen de systematiek van het Omgevingsplan dienen te passen. Daarmee zullen er bij inwerkingtreding al een aantal keuzes gemaakt dienen te zijn en zaken uitgewerkt dienen te zijn, zodat nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt kunnen worden.

Om op de inwerkingtreding voor te bereiden en een kader te hebben waarbinnen ontwikkelingen kunnen en mogen plaatsvinden, is er een proces nodig waarin de nodige inhoudelijke en bestuurlijke afwegingen gemaakt dienen te worden en een basis gevormd wordt voor hoe het Omgevingsplan opgebouwd gaat worden. Als deze keuzes en afwegingen niet maken worden, dan zou dit binnen de gemeente Overbetuwe kunnen leiden tot stagnering in de woningbouwopgave en andere ontwikkelingen. Indien er geen kaders zijn voor ontwikkelaars en de gemeente zelf waar de ontwikkelingen in dienen te passen bij een Omgevingsplanwijziging, zal dit leiden tot inconsistentie en een lastigere integratie van plannen tot een gemeentebreed Omgevingsplan. Daarnaast is het een wettelijke verplichting om in 2030 een gemeentebreed Omgevingsplan te hebben. Om hieraan te kunnen voldoen, wordt dit proces nu verder gebracht en doorlopen. Dit is nu van belang omdat we anders niet tijdig een basis hebben liggen bij inwerkingtreding van de wet om ontwikkelingen mogelijk te maken.

Daarnaast is het wenselijk om na inwerkingtreding zo snel mogelijk richting een definitief Omgevingsplan te bewegen. Hoe langer je met een tijdelijk Omgevingsplan blijft werken, hoe lastiger het beheer en de integratie gaat worden op termijn. Met een handboek voor het Omgevingsplan vorm je een basis voor nieuwe ontwikkelingen, maar ook een basis voor je definitieve Omgevingsplan.

2.2 Doel

Het doel van deze projectopdracht is het opstellen en vaststellen van een handboek voor ontwikkelingen in de gemeente waarvoor we het omgevingsplan moeten wijzigen. Dit is een doel op kortere termijn. Dit handboek kunnen wij als gemeente zelf toepassen en hanteren, maar ook aan ontwikkelaars aanreiken als basis voor het wijzigen van het Omgevingsplan. Op langere termijn draagt dit weer bij aan het doel om tot een gemeentedekkend definitief Omgevingsplan te komen voor 2030.

2.3 Projectresultaat

Het projectresultaat op kortere termijn, bij inwerkingtreding van de Omgevingswet, is een uitgewerkt handboek waarin de benodigde keuzes ten aanzien van het Omgevingsplan zijn gemaakt. In dit handboek zijn verschillende inhoudelijke zaken uitgewerkt. Zo is ook het casco voor ons gemeentelijke omgevingsplan uitgewerkt. Hierin is onze werkwijze beschreven, hoe we het beheer van het plan regelen is uitgewerkt en beschreven, er zijn voorbeeldregelingen uitgewerkt en er is

aangegeven hoe wij omgaan met annotaties in onze plansoftware. Het handboek zal voorgelegd worden aan de gemeenteraad. Hierbij zal een notitie gevoegd worden waarin de keuzes en afwegingen die gemaakt zijn, beschreven zijn. Het opstellen en vaststellen van een handboek zal ook bijdragen aan de opbouw van een definitief Omgevingsplan als vervolg van het projectresultaat. Het handboek voor het Omgevingsplan met hierbij een notitie waarin de keuzes die gemaakt zijn beschreven zijn worden tezamen naar de raad gestuurd ter besluitvorming.

2.4 Afbakening

Toepasbare regels zijn juridische regels die omschreven zijn naar begrijpbare taal. Door toepasbare regels kunnen inwoners/initiatiefnemers door het beantwoorden van vragen in vragenbomen inzichtelijk krijgen wat de eisen vanuit de gemeente zijn met betrekking tot eventuele meldingen/vergunningaanvragen. Het opstellen van toepasbare regels valt niet binnen de projectopdracht. Er dient echter wel nagedacht en rekening gehouden te worden met hoe op basis van het Omgevingsplan toepasbare regels kunnen worden opgesteld. Dit heeft ook te maken met hoe je het omgevingsplan opbouwt namelijk en kenmerken aan juridische regels verbindt (annoteren). Een regelanalist zal daarom betrokken dienen te zijn in dit proces zodat er in de regels rekening mee gehouden kan worden en hierop afgestemd kan worden.

Op kortere termijn wordt er in het kader van de projectopdracht gewerkt aan een handboek voor het gemeentelijke Omgevingsplan. Op langere termijn zal er vanuit dit handboek gewerkt worden aan een gemeentebreed definitief Omgevingsplan. Dit zal het traject worden dat volgt op deze projectopdracht. Daarmee valt het werken aan en opstellen van een gemeentedeekkend definitief Omgevingsplan dus niet binnen deze projectopdracht. Deze projectopdracht is hieraan voorafgaand wel noodzakelijk.

In het op te stellen handboek zullen er al een aantal keuzes gemaakt dienen te worden. In een notitie aan de gemeenteraad zullen deze keuzes uiteengezet worden. Uitgangspunt blijft echter wel een beleidsneutrale overgang. Het opstellen van aanvullingen op of nieuw beleid dat verwerkt dient te worden in het Omgevingsplan zal een andere projectopdracht of een aanvulling op de projectopdracht dienen te zijn. Dit brengt namelijk ook kosten en extra benodigde capaciteit/tijd met zich mee.

Er zal er het kader van deze projectopdracht geen Omgevingsplan voor een specifieke ontwikkeling uitgewerkt worden. Het doel is juist dat de uitkomst van de projectopdracht, in eerste instantie het handboek, hiervoor een basis gaat vormen.

Het is goed om te benadrukken dat een gemeentedeekkend definitief Omgevingsplan, dat een vervolg zal worden op de huidige projectopdracht, geen realistisch doel is op kortere termijn. Het is op dit moment niet te overzien op welke termijn dit doel behaald zal kunnen worden en in welke volgorde en op welke wijze we dit plan gaan opbouwen. Door aan de slag te gaan met een handboek en de notitie zal ook dit meer vorm krijgen, maar zullen ook nieuwe uitdagingen kunnen ontstaan. Daarmee zal bij het afronden van deze projectopdracht pas meer inzicht gegeven kunnen worden in het verloop van een volgende projectopdracht die hieraan vervolg geeft.

2.5 Kaders

Tijd

Op dit is de inwerkingtreding van de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2024. Op het moment van inwerkingtreding willen we een handboek hebben liggen waarin we als gemeente kaders stellen voor hoe ontwikkelingen waarvoor het Omgevingsplan gewijzigd moeten worden eruit moeten komen te zien (plan-technisch). In juni 2023 willen we in een themabijeenkomst met raad en college de afwegingen in het handboek bespreken en de standpunten/afwegingen van de raad en het college hierin ophalen. Deze afwegingen zullen vervolgens worden uitgewerkt en worden meegenomen in het definitieve handboek met de bijgevoegde notitie. De afronding vindt plaats in september/oktober. Deze definitieve versie van het handboek zal vervolgens richting de politieke avond en raadsvergadering

worden gebracht. Er wordt bedoeld op vaststelling van het handboek en de bijbehorende notitie uiterlijk december 2023.

Kwaliteit

Ambtelijk dient men te kunnen werken met het handboek en de ontwikkelingen die een Omgevingsplan zullen worden en deze Omgevingsplannen ook kunnen beheren. De kwaliteit dient goed te zijn in de zin dat bestuurders zich achter de keuzes kunnen scharen.

Het Handboek voor het opstellen van Omgevingsplannen voor ontwikkelingen zal moeten voldoen aan de wettelijke vereisten die voorgeschreven worden door de Omgevingswet. Binnen de projectopdracht zullen de afwegingen die er hiertoe zijn en welke keuzes genomen zijn kaart worden gebracht en gepresenteerd aan de gemeenteraad.

De Omgevingsvisie vormt een kader voor het Omgevingsplan. De Omgevingsvisie kan concreet doorvertaald worden in het Omgevingsplan. Ook in het handboek zal er rekening gehouden worden met hetgeen in de Omgevingsvisie is bepaald.

Daarnaast heeft de raad een ambitie uitgesproken in een ambitiedocument. Dit ambitiedocument vormt een uitgangspunt bij de totstandkoming van het handboek en de keuzes die hierbij gemaakt worden en beschreven worden in de notitie.

3. SAMENHANG MET ANDERE PROJECTEN EN ONTWIKKELINGEN

De Omgevingsvisie en het ambitedocument van de raad zijn, zoals in het vorige hoofdstuk benoemd, kaders waarmee rekening gehouden dient te worden binnen deze opdracht. Daarmee is er ook samenhang met deze kaders.

Het Omgevingsplan, en daarmee ook het handboek waarin aangegeven is hoe deze wordt opgesteld en de keuzes die daarin gemaakt worden, hangen samen met de capaciteit en bezetting in het fysieke domein, met het dienstverleningsniveau, met de financiële middelen en legesopbrengsten, de bestuurlijke visie op interactie met de samenleving. Zo ligt binnen de Omgevingswet het beheer van het Omgevingsplan meer bij de gemeente dan dat het beheer van de bestemmingsplannen nu bij de gemeente ligt. Dit zal andere capaciteiten en een andere bezetting vragen in het fysieke domein. Denk bijvoorbeeld ook aan de wijze waarop regels worden opgesteld. Zijn er veel vergunningsvrije mogelijkheden, dan zal er meer capaciteit vanuit vergunningen naar handhaving verschuiven. Immers er zullen minder vergunningsaanvragen zijn. Zijn er veel beoordelingsregels dan zal dit juist weer een grotere capaciteit vragen bij vergunningen en de disciplines waar de beoordelingsregels voor zijn.

Daarnaast is het van belang dat ook het bestaande beleid meeweegt in de opdracht, gezien het uitgangspunt van beleidsneutrale overgang. Recent beleid zoals ikor, speelbeleid, doelgroepenverordening, zullen inhoudelijk worden doorvertaald in het definitieve Omgevingsplan.

4. RANDVOORWAARDEN

- De inwerkingtreding van de Omgevingswet is een vereiste.
- Een goedwerkend DSO een vereiste voor het kunnen publiceren en beheren van het omgevingsplan.
- Voor deze opdracht is voldoende capaciteit en expertise nodig. Dit komt terug in het hoofdstuk over de inrichting van de projectorganisatie.
- Er is een bestuurlijke afweging (op hoofdlijnen) benodigd voor de inhoudelijke keuzes in het Omgevingsplan en in het handboek. Deze is in verschillende fasen benodigd en zal dan ook van invloed zijn op het proces.

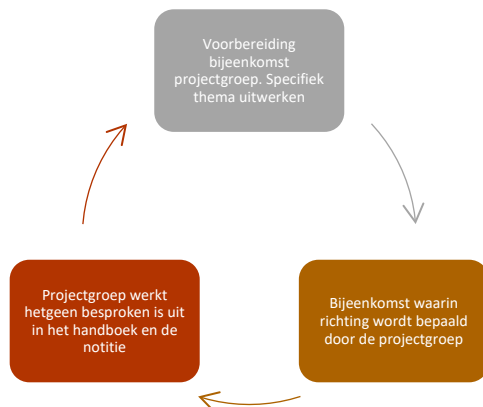
5. PROJECTAANPAK EN -FASERING

5.1 Fasering

De resultaten zijn een handboek voor het Omgevingsplan en een bijbehorende notitie met daarin de gemaakte keuzes. De inhoud van de resultaten zal deels afhankelijk zijn en samenhang hebben met de inhoudelijke keuzes die gemaakt dienen te worden in het Omgevingsplan en in het handboek.

Per bijeenkomst van de projectgroep wordt een thema dat het handboek dient te behandelen naar voren gebracht door de coördinator van het Omgevingsplan. De projectgroep leest zich in en verdiept zich in dit onderwerp voorafgaand aan de bijeenkomst. Tijdens de bijeenkomst wordt dit thema besproken en wordt de richting en manier bepaald waarmee we met dit thema om gaan in het handboek en daarmee automatisch ook in het Omgevingsplan. Vervolgens wordt bepaald hoe dit in het handboek verwerkt wordt. Na de bijeenkomst gaat de projectgroep aan de slag met de uitwerking. Er wordt onderling verdeeld wie hetgeen dat besproken is in het handboek verwerkt en in de notitie beschrijft welke afwegingen hieraan ten grondslag hebben gelegen en waarom de afweging gemaakt is zoals deze gemaakt is. Vervolgens wordt de volgende bijeenkomst weer voorbereid door de coördinator en volgt eenzelfde proces. De coördinator is verantwoordelijk voor de voortgang en de verdeling van de taken. Gezamenlijk met de programmamanager Omgevingswet zorgt de coördinator voor de bestuurlijke/politieke afstemming en afstemming met MT. De programmamanager zorgt ook voor input vanuit andere beleidsterreinen die met de Omgevingswet bezig zijn die relevant zijn voor het handboek.

De bijeenkomsten vinden eens in de twee weken plaats. Het proces met bijeenkomsten en uitwerking verloopt als volgt gedurende de termijn van twee weken.

6. ACTIVITEITENPLANNING

7. KOSTEN

Interne uren worden niet doorberekend. Deze middelen zijn beschikbaar binnen het budget 'implementatie Omgevingswet', 68303035.

Een regelanalist zal ingehuurd dienen te worden. Deze hebben wij namelijk niet in huis, maar is wel noodzakelijk. Overige advieskosten zijn voor nu onvoorzien.

Het handboek kan worden opgesteld door de projectgroep. Echter, niet alle expertises zijn in huis, zoals een regelanalist.

Check op en meedenken in juridische regels en annotaties door stedenbouwkundig bureau	15.000
Inhuur regelanalist (1)	12.000
Overige advieskosten (2)	5.000
Onvoorzien (3)	1.600
totaal	33.600

Bovenstaande kosten zijn indicatief en voor de looptijd tot inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Ad.1 Een regelanalist is benodigd voor het meedenken over de toepasbare regels op basis van het Omgevingsplan. Op dit moment heeft de gemeente Overbetuwe geen regelanalist in dienst.

Ad. 2 Gis geo data, externe partijen die in de inhoud van het Omgevingsplan mee dienen te denken, denk aan een ODRA op basis van milieu-aspecten.

Ad 3. 5% van bovenstaande kosten

8. PROJECTORGANISATIE

Opdrachtgever	
Ambtelijk Opdrachtgever	Jeroen Broekman
Bestuurlijk opdrachtgever	Dimitri Horsthuis-Tangelder

Rollen	Werkzaamheden in de projectgroep
Coördinator Omgevingsplan	Beheert het proces, beheert de plansoftware en is penvoerder van het handboek en Omgevingsplan. Dit betekent niet dat de rest van de projectgroep hier niet aan werkt, maar het beheer en overzicht ligt bij deze rol. Daarnaast zullen de inhoudelijke afwegingspunten en sessies voorbereid en voorgelegd worden door de coördinator. De coördinator zal ervoor zorgen dat de juiste disciplines aangehaakt worden en blijven. Daarnaast zal de coördinator zorgen dat over de juiste kennis wordt beschikt, deze kennis wordt vergaard of wordt ingehuurd (in overleg). Samen met de programmamanager Omgevingswet draagt de coördinator ook zorg voor de eventueel benodigde bestuurlijke afstemming.
Programmamanager Omgevingswet	Overziet de samenhang met andere ontwikkelingen in de organisatie in het kader van de Omgevingswet. Levert in die hoedanigheid ook input. Is op de hoogte en brengt naar voren wat speelt op andere terreinen in de organisatie gerelateerd aan Omgevingswet die een invloed kunnen hebben op het Omgevingsplan.

	Daarnaast draagt de programmamanager samen met de Coördinator Omgevingsplan ook zorg voor de benodigde bestuurlijke afstemming.
Jurist ruimtelijke ordening	Levert input vanuit juridisch oogpunt. Rol ligt er ook om de check op juridische regels te doen en de grondslagen van opgestelde regelgeving. Is op de hoogte van de bepalingen uit de Omgevingswet of zoekt juridische zaken uit.
Plantoetser	Een plantoetser denkt mee in hoe de regels opgesteld worden en in welke structuur/opbouw gewerkt wordt. Kijkt naar de huidige ervaring vanuit vergunningen en wat goed is of wat beter kan. Levert in die hoedanigheid ook input.
Bestemmingsplanbegeleider(s)	Denken mee in de afwegingen die er liggen en geven hierover input. In gezamenlijkheid met de andere rollen maken zij ook keuzes in het handboek en het Omgevingsplan. Daarnaast zullen zij ook aan de stukken schrijven en zaken uitwerken in samenspraak met de projectgroep.
Regelanalist	Een regelanalist denkt mee vanuit de toepasbare regels. Deze geeft aan hoe er in de vormgeving van regelgeving rekening gehouden dient te worden met toepasbare regels. Denkt mee over hoe te annoteren.
Inhoudelijke rollen	Er zullen rollen zijn die afhankelijk van verschillende te behandelen thema's aangehaakt zullen worden. Denk hierbij aan stedenbouw, geo-databaseer, landschap, archeologie, externe veiligheid, gezondheid etc. De coördinator draagt zorg dat op de juiste thema's de juiste personen worden betrokken in de projectgroep. Deze zitten niet allemaal standaard in de projectgroep omdat een adviseur externe veiligheid bijvoorbeeld niet veel hoeft te vinden van hoe de geometrie in het Omgevingsplan wordt beheerd.

9. PROJECTCOMMUNICATIE EN -INFORMATIE

In het proces wordt er ambtelijk rekening gehouden met de bestuurlijke wensen en ambities. Hierbij wordt er uitgegaan van het huidige beleid en de uitgesproken ambities voor de Omgevingswet. Het handboek en de bijgaande notitie zullen aan de gemeenteraad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Hoe de communicatie en participatie met andere partijen zal plaatsvinden, zal op een later moment in een krachtenveldanalyse/participatieplan worden vormgegeven. Dit zal in het kader van het definitieve Omgevingsplan zijn, en maakt geen onderdeel uit van deze projectopdracht.

10. RISICOANALYSE EN -MANAGEMENT

Nr.	Risicogebied	Omschrijving risico	Kans van optreden	Impact op het project
1	Juridisch	Het niet inwerking treden van de Omgevingswet (tijdig of überhaupt)	Middel	groot
2	Organisatorisch	Niet genoeg capaciteit en genoeg capaciteit om expertise op te doen	Middel	groot
3	Organisatorisch	Niet alle rollen in de projectgroep kunnen vervullen (dit kan ook gaan samenhangen met risico 4).	groot	groot
4	Organisatorisch/financieel	Geen stedenbouwkundig bureau (voldoende) kunnen betrekken. Dit zorgt ervoor dat er geen externe controle is of sparringspartner met ervaring. Daarmee zal je het wel vaker zelf uit moeten vinden en het foutgevoeligere resultaten oplevert. Ook als de rollen in de projectgroep niet allemaal vervuld kunnen worden zal dit ook bij een bureau belegd te worden. Dit heeft ook financiële consequenties.	groot	middel

11. PROJECTBEHEERSING

Er wordt gestuurd op de onderdelen die benodigd zijn voor het maken van een handboek en een daarbij horende notitie aan het bestuur. Hiertoe is het eerste doel het samenstellen van een volledige projectgroep. Afhankelijk van of deze rollen allemaal intern ingevuld kunnen worden zal er wellicht ook externe kennis en expertise nodig zijn om de projectgroep doelmatig te laten zijn. Daarmee ontstaat er een risico dat meer financiële middelen nodig zijn om deze kennis in huis te halen en onderdeel te laten zijn van de projectgroep. Hierin is geen rekening gehouden in dit projectplan, maar is wel benoemd als risico. Daarmee wordt er nu gestuurd op de planning zoals benoemd in dit projectplan. Het doel is om wanneer de Omgevingswet in werking treedt is het doel om het handboek en de notitie gereed te hebben.

Vanaf juli-augustus zal het proces met het college en de gemeenteraad in gang worden gezet en zullen de notitie en het handboek aan de gemeenteraad voorgelegd worden.